

Silný příběh odvahy a přežití
z japonského zajateckého tábora

HEATHER MORRIS

SESTRY POD VYCHÁZEJÍCÍM SLUNCEM

Sestry pod vycházejícím sluncem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Heather Morris
Sestry pod vycházejícím sluncem – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

HEATHER MORRISOVÁ

**SESTRY POD
VYCHÁZEJÍCÍM
SLUNCEM**

 PRESS

*Zdravotním sestřám celého světa – minulým,
přítomným i budoucím
Díky vám je svět lepším místem*

*Sally a Seánovi Conwayovým
Děkuji vám, že jste mi svěřili příběh
své matky a babičky Nory Chambersové*

*Kathleen Daviesové, Brendě Pegrumové
a Debre Daviesové
Děkuji vám, že jste mi svěřily příběh
své sestřenice Nesty (James) Noyové*

V roce 1941 vstoupilo do druhé světové války Japonsko. Dobylo ostrovy v Pacifiku, proniklo do Britského Malajska a 15. února 1942 dobylo britskou kolonii Singapur.

Obchodní loď *Vyner Brooke*, která odvážela ze Singapuru zoufalé uprchlíky, se stala terčem bombardování japonským letectvem. Během několika hodin ležela zničená na mořském dně.

Mnoho přeživších se dokázalo dostat až na odlehlý indonéský ostrov Sumatra. Brzy nato je zajali Japonci, oddělili ženy a děti od mužů a všechny poslali do táborů pro válečné zajatce ukrytých hluboko v džungli, společně se stovkami dalších, kteří postupující armádě padli do rukou. V zajateckých táborech panovaly hlad, brutalita a nemoci.

Zajatkyňe se stěhovaly z jednoho tábora do druhého. Bojovaly v džungli o přežití více než tři a půl roku.

Toto je jejich příběh.

Prolog

Singapur
Únor 1942

Norah Chambersová sedí na posteli malé Sally a čeká, až se její dcera probudí. Chystá se na nejbolestnější rozhovor svého života. S manželem Johnem se rozhodli, že pošlou Sally pryč s její tetou Barbarou a bratranci, a děvčátko její zprávu přijme právě tak špatně, jak se obávala. Pevně svírá v náruči holčičku, která zoufale touží zůstat s maminkou a tatínkem, křičí, že od nich nikdy neodejde, ani teď, ani nikdy jindy. I když se do pokoje vřítí její dva bratranci a celí se rozplývají nad tím, že je čeká velké dobrodružství, dokonce že se budou plavit po moři, Sally sotva zaznamená jejich přítomnost.

„Sally, pojedeme do Austrálie!“ radují se. „Na velké lodi!“

Singapur padá; copak má Norah na výběr? John leží v nemocnici s tyfem. Slibuje Sally, že jakmile se uzdraví, přijedou hned za ní.

Cestou autem do přístavu Sally nepřestává plakat, tvář má odvrácenou od matky, dívá se z okna. Nořiny pokusy ji utěšit se setkávají se vzteklým odmítnutím. Když dojdou ke člunu, Sally obejme maminku pevně kolem pasu. Bude tak těžké se rozloučit – pro obě.

Nedaleká exploze ještě znásobí jejich strach, hrůzu z toho, co je čeká, a Sallyin křik eskaluje do zděšeného jekotu. Norah je paralyzovaná, otupělá hrůzami, jichž je svědkem, zármutkem, jež způsobuje nejmilovanějšímu člověku svého života. Zatímco okolní svět je v plamenech, Barbara rychle zvedne Sally do náruče a rozběhne se k čekajícímu lodnímu můstku.

„Za chvíli za tebou s tátou přijedeme. Buď hodná holčička, miláčku, za pár dní budeme zase spolu, slibuju,“ volá Norah za dcerou.

Sally nepřestává vzlykat, natahuje ručičky za maminkou. Norah udělá bezděky krok dopředu, ale její mladší sestra Ena ji popadne za paži a stáhne zpátky. Sledují, jak Barbara se Sally mizejí na palubě, dokud se jim neztratí z dohledu. Šťastné mávání se nekoná na člunu ani na molu, nečeká ani dceru, ani matku.

„Uvidím ji ještě někdy?“ vzlykne Norah.

Část I
Pád Singapuru

KAPITOLA 1

Singapur

Únor 1942 – o pár dní později

„Já tam nechci! Prosím. Prosím, nenuť nás tam jít, Noro!“ Výkřiky Eny Murrayové pohltí ryk žen a dětí, exploze dunící všude kolem a vrískání japonských bojových letadel nad hlavou.

„Utíkejte! Utíkejte!“ pobízejí rodiče své syny a dcery, ale je pozdě. Další bomba zasáhne cíl a spojenecká loď kotví v singapurském přístavu se rozletí na kusy.

V dešti šrapnelů se Nořin manžel John a Enin manžel Ken Murray krčí vedle svých žen a chrání je před snášejícími se troskami. Nemá cenu zůstat na místě. Ken pomůže sestrám vstát, John lapající po dechu má dost starostí sám se sebou.

„Eno, musíme nastoupit, musíme jít hned!“ Norah dál úpěnlivě prosí svou sestru, aby se nalodila na HMS *Vyner Brooke*. Kolem je boží dopuštění a Norah cítí naléhavou potřebu dostat se z toho chaosu co nejrychleji co nejdál, nalézt útočiště. Dopřeje si krátkou chvíli na oběť svého manžela. John by měl být ještě v nemocnici; je příšerně slabý a sotva popadá dech, ale vynaložil by i poslední špetku síly, jen aby ochránil tyto dvě ženy.

„Eno, prosím, poslechni svou sestru,“ naléhá Ken. „Musíš odjet, miláčku. Já se vrátím k tvým rodičům. Slibuju, že se o ně postarám.“

„Jsou to *naši* rodiče. Měly bychom se o ně postarat my,“ ozve se Norah.

„Ty máš tam někde dceru, Noro,“ oponuje jí Ken. „Ty a John musíte najít Sally. A musíte se za mě postarat o Enu.“ Ken ví, že je z nich jediný, kdo může zůstat v Singapuru a postarat se o tchána a tchyni. John je strašně slabý a také otec obou žen, James, je těžce nemocný – moc nemocný, než aby mohl myslet na útěk. A Margaret, jejich matka, odmítla opustit svého chotě.

Nedaleko vybuchne další bomba a všichni se přikrčí. Singapur za jejich zády je v plamenech; moře před nimi poseté hořícími vraky lodí a člunů, malých i velkých plavidel.

„Jděte! Jděte, dokud to ještě jde. Jestli loď nevypluje hned, už se nedostane z přístavu. A vy se na ni musíte dostat.“ Ken křičí z plných plic, aby ho vůbec slyšeli. Políbí Noru, Johnovi stiskne ruku a Enu si přitáhne do pevného objetí, naposledy svou ženu dlouze políbí a pak ji postrčí směrem k lodi.

„Miluju tě,“ křičí na něj Ena zlomeným hlasem.

„Utečte z tohoto pekla. Najděte Sally. Najděte Barbaru a chlapce. Brzy za vámi přijedu,“ volá Ken za odcházejícími postavami.

Norah, John a Ena jsou teď uprostřed davu pasažérů, už nemohou jinak než se šinout po molu směrem k lodi.

„Sally, musíme najít Sally,“ mumlá John. Podlamují se mu nohy. Norah a Ena ho podepřou každá z jedné strany a popohánějí ho dopředu.

Noře došla slova. S hlavou ještě plnou křiku své dcery klopýtá vstříc svému osudu. „*Já nikam jet nechci. Prosím, dovol mi zůstat s vámi, prosím, maminko!*“ Jen před pár dny musela posadit osmiletou Sally na jinou loď a poslat ji pryč.

„*Já vím, že nechceš, drahoušku,*“ naléhala na ni. „*Kdyby existoval způsob, jak zůstat pohromadě, udělali bychom to. Ale teď potřebuju, abys byla silná holčička a šla s tetou Barbarou a bratrance. Já a táta vás doženeme, než se nadějete. Hned jak se mu udělá trošku líp.*“

„*Ale tys slíbila, že mě nikam nepošleš, slíbila jsi to!*“ Sally byla úplně bez sebe, z očí jí tryskaly slzy, tvářičky měla celé flekaté.

„Já vím, že jsem ti to slíbila, ale někdy musejí maminky a tatínkové sliby porušit, aby jejich holčičky zůstaly v bezpečí. Teď ti slibuju –“

„Neříkej to! Neříkej, že něco slibuješ, když vím, že to nedodržíš!“

„Pojď k nám, Sally, můžeš vzít Jimmyho za ruku?“ oslovila svou neteř tiše Barbara, starší sestra Nory a Eny. V tom nacházela Norah jedinou chabou útěchu: že bude Sally v bezpečí se svou tetou.

„Ani se neohlédla,“ šeptá si Norah pro sebe, zatímco se vleče k lodi. „Prostě nasedla na loď a byla pryč.“

Pasažéři se schválenými dokumenty se shromažďují na ohrazené části mola. Jsou mezi nimi vyděšení dospělí i plačící děti, všichni zatěžkaní vahou svého zavazadla s nejdůležitějšími věcmi.

Skupina zdravotních sester z australské armády mává papíry na úředníky a ti je vpouštějí do oplocené oblasti. Stoupnou si ke straně a čekají, zatímco se kolem nich trousí civilisté. Pak do brány vtrhne jiná skupina žen v týchž uniformách. Znovunalezené kolegyně se radostně objímají, vítají se navzájem jako dávno ztracené přítelkyně. Mezi nově příchozími se prodírá žena drobného vzrůstu.

„Vivian, Betty, tady!“ volá.

„Hele, Betty, to je Nesta!“

Tři ženy si padnou do náruče. Sestry Nesta Jamesová, Betty Jeffreyová a Vivian Bullwinkelová se poznaly v Britském Malajsku, kam byly přiděleny na ošetřování spojeneckých vojáků, a staly se z nich přítelkyně na život a na smrt. Pak se území zmocnila japonská armáda a ony byly stejně jako všichni ostatní donuceny uprchnout do Singapuru.

„Jsem tak šťastná, že vás zase vidím,“ raduje se Nesta. „Nevěděla jsem, jestli jste neodjely včera s ostatními.“

„Betty měla odjet včera, ale podařilo se jí utéct, když je odváželi k lodi. Obě jsme doufaly, že nás nepošlou domů, je tady pořád tolik práce,“ vykládá Vivian.

„Vrchní sestra se za nás zkoušela naposledy přimluvit. Na lodi zatím nejsme, třeba vrchnímu velení ještě dojde, že by stálo za to nechat nás tady v Singapuru s těmi, kdo jsou tak nemocní, že nemůžou odejít,“ sdělí ostatním Nesta.

„Už se nastupuje do člunů, doufám, že si pospíší,“ odpoví Betty. A skutečně, řada mužů, žen a dětí už postupně nasedá do divoce se kymácejících člunů, které je mají dopravit na HMS *Vyner Brooke*. Bomby dál nacházejí své cíle, čeří moře do vysokých vln a ty vrhají proti přístavním molům.

Nesta se dívá ke člunům, které se pomalu plní cestujícími.

„Myslím, že by se jim hodila pomocná ruka. Já se hned vrátím.“

„Nepotřebujete pomoc?“ ptá se Nesta Nory a Eny, které se snaží vymyslet, jak dostanou Johna po strmých schůdcích do jednoho ze člunů. Už je zcela zaplněný rozrušenými pasažéry, někteří pláčou, jiní jsou ochromení strachem. Norah ucítí na rameni něčí ruku.

Ohlédne se a spatří usměvavou tvář drobné ženy ve světlé uniformě zdravotní sestry. Napohled je tak maličká, že Noru napadne, jak by jim vůbec mohla pomoci, vždyť ona, její manžel i její sestra jsou nadprůměrně vysocí.

„Jsem sestra Nesta Jamesová z australské armády. Jsem silnější, než vypadám, a jsem zvyklá pomáhat pacientům mnohem větším než já, takže žádný strach.“

„Myslím, že to zvládneme,“ odpoví jí Norah. „Ale děkujeme.“

„Navrhuji, aby jedna z vás nastoupila do člunu. My zbylé dvě pomůžeme pánovi a pak už to zvládnete sami,“ zdvořile trvá na svém Nesta. „Byl jste v nemocnici?“ zeptá se Johna a uchopí ho za paži, kterou Norah mezitím pustila.

„Ano,“ odpoví John a dovolí, aby ho vedla ke člunu. „S tyfem.“

Jakmile je Norah bezpečně ve člunu, Ena a Nesta pomohou Johnovi do její čekající náruče.

„Vy neplujete s námi?“ zeptá se mladé sestřičky Ena.

„Jsem tu s přítelkyněmi. Poplujeme dalším člunem.“

Ena se rozhlédne a spatří velkou skupinu žen ve stejných uniformách.

Když člun s Norou, Johnem a Enou na palubě vypluje, pasažéři uslyší z mola zpěv. Vojenské zdravotní sestry stojí hrdě v jedné řadě, objímají se kolem ramen a zpívají z plných plic, tak nahlas, že překřičí i nedalekou benzinovou cisternu, která právě vybuchla v ohnivě kouli.

„Nastala ta hodina, kdy se musíme rozloučit.

Brzy se budeš plavit po moři.

Až budeš pryč, ach, vzpomínej na mne.

A až se vrátíš, budu tu na tebe čekat.“

V přístavu vybuchne další bomba.

Nesta narazí na vrchní sestru Olive Paschkeovou. „Vrchní sestra Drummondová vznesla poslední žádost, aby nám dovolili zůstat a postarat se o naše muže, ale poručík jí zopakoval, že žádost se zamítá.“

„Ale za pokus to stálo, ne? Prostě se mi nezdá správné je tu nechat, když nás budou nejspíš potřebovat. Co na to vrchní sestra?“

„Co mohla dělat. Zamračila se na něj,“ pokrčí rameny vrchní sestra Paschkeová. „Kdyby řekla nahlas, co si o tom myslí, měla by nejspíš problémy.“

„Takže nesouhlasí, ale poslechne. Jak jsem předpokládala,“ potřese hlavou Nesta.

„Tak pojď, vrátíme se k ostatním. Myslím, že už jsme tu poslední.“

Na palubě HMS *Vyner Brooke* sestra Vivian Bullwinkelová krátí ostatním dlouhou chvíli svými vědomostmi o lodi.

„Je pojmenovaná po třetím rádžovi ze Sarawaku a teď má titul HMS, protože ji zabavilo Královské námořnictvo. Je určena pro dvanáct cestujících, ale posádka čítá sedmačtyřicet lidí.“

„Jak to všechno víš?“ zajímá se Betty.

„Večeřela jsem přece s rádžou, ne? Ano, já vím, já – stará dobrá sestra Vivian Bullwinkelová z Broken Hillu – jsem večeřela s rádžou. Samozřejmě ne sama, byli tam i další lidi.“

„Ach Bully, taková poznámka může napadnout jedině tebe. Všichni ostatní by zůstali u *večeřela jsem s rádžou*,“ zasměje se na přítelkyni Betty.

Když je na palubě i poslední sestřička, kapitán vydá rozkaz zvednout kotvu a opatrně vyplout. Ví, že ho čekají britská minová pole, stejně nebezpečná jako nepřítel nahoře na nebi.

Pasažéři pod zapadajícím sluncem pozorují Singapur v plamenech, trýzněný neutuchajícím bombardováním, ostřelováním a kanonádou. Norah, John a Ena se odvrátí od kakofonie umírajícího města ke sladkému zpěvu australských sester na palubě. Aspoň na krátkou chvíli nemusejí poslouchat nic jiného.

KAPITOLA 2

HMS *Vyner Brooke*, průliv Bangka
Únor 1942

„**Y**ou'll come a-waltzing Matilda with me...“

„Ty sestřičky jsou ale veselá cháska. Máme štěstí, že jsou tu s námi, vzhledem k situaci.“ Norah se snaží hovořit vesele a bezstarostně.

Poslední slova písně *Waltzing Matilda** doprovází pronikavé vřeštění sirén leteckého poplachu, který vyprovází loď zvolna odplouvající z přístavu. Do vzduchu vyletí trosky zásobníku na naftu. Všude okolo mizí hořící plavidla v rozbouřených vlnách. Pouze dovednosti zkušeného kapitána je mohou vyvést z přístavu a dostat na volné moře, za miny naskladené britským námořnictvem na obranu proti Japoncům.

Norah se odvrátí od apokalyptické scény.

„Nezkusíme dole najít nějaké místo, kde byste si odpočinuly?“ zeptá se John. Rozhlíží se po moři a Noře je jasné, že se snaží zamaskovat nepříjemné pocity z toho, že potřebuje její pomoc.

„Já ráda zůstanu na palubě. Jsou tu matky s dětmi a hodně starých lidí. Myslím, že kajuty by měli mít oni,“ odpoví Ena.

John se ohlédne na Noru. Teprve její odpověď rozhodne, jestli se společně vydají do podpalubí, nebo zůstanou.

„Souhlasím, Eno. Pojďme najít tady nahoře kousek místa, kam se dá natáhnout. Všichni si potřebujeme trochu odpočinout.“

* *Waltzing Matilda* (v češtině známá jako *Hádej, Matyldo*) je nejpopulárnější australská zlidovělá píseň. Je považována za neoficiální hymnu Austrálie.

Norah vidí úlevu v Johnově tváři. Zná svého manžela tak dobře; takhle mu nebudou muset pomáhat při plahočení po schodech.

Šourají se po palubě a hledají volné místo. Na chvíli se zastaví u skupiny sester shromážděných kolem starší ženy, která rozdává instrukce.

„To bude jejich vrchní sestra,“ prohodí Norah.

„Půjdeme dolů do salónu, kapitán souhlasil, abychom se usadily tam. Potřebujeme naplánovat spoustu věcí a musíme být připravené na všechno,“ vykládá svým svěřenkám žena v uniformě vrchní sestry. Další starší sestra stojí mezi dívkami a na první pohled jen září pýchou na své sestřičky. Očividně je ráda, že se velení ujala její mladší kolegyně.

Zatímco sestry se odeberou k palubním dveřím, Norah, Ena a John si najdou místo na horní palubě, aby tam strávili první noc svého útěku. Ohně zuřící kolem pobřeží soupeří s nádherou zapadajícího slunce nad místy, která bývala tropickým rájem. Teď připomínají spíš armagedon.

John se sveze zády po stěně a usadí se na prkennou palubu. Pokyne Noře a Eně, aby se k němu přidaly, ženy zaujmou místo každá po jednom boku nemocného muže a přitisknou se k němu, aby se o ně mohl opřít. John obejmě obě kolem ramen a společně mlčky sledují, jak jejich dosavadní svět pomalu mizí v nedohlednu.

Sestry se za živého hovoru nahrnou do salónu. Jsou trochu nervózní, trochu vyděšené a útěcha přítelkyň a kolegyně jim momentálně přijde vhod.

„Tak klid, děvčata! Máme spoustu práce,“ ukázněje je vrchní sestra Olive Paschkeová. „Rozdělíme se do čtyř skupin. Část z vás se ujme lidí v podpalubí, část těch nahoře. Každé skupině přidělím starší sestru, která bude zodpovídat za danou oblast a za kázeň a morálku svého týmu. Ale ze všeho nejdřív musíme mít jasno v tom, že kdyby došlo k nejhoršímu a museli bychom z lodi utíkat, budete pomáhat s evakuací a opustíte loď jako poslední.“

Vrchní sestra sleduje, jak její svěřenky rozkaz přijmou. Dívky se dívají jedna na druhou a přikyvují; vše je srozuměno.

Nesta, zástupkyně a pravá ruka vrchní sestry Paschkeové, se stane velitelkou prvního týmu žen. Sestry si mezi sebou rychle a zkušeně rozdělují obvazy a léky.

Když se opět sejdou, osloví celou skupinu vrchní sestra Drummondová.

„V první řadě vám chci povědět, jak neuvěřitelně jsem na vás pyšná. Společně to zvládneme. Kapitán mi prozradil, že kdybychom museli loď opustit, na palubě není dostatek záchranných člunů pro všechny. Proto prosím mějte stále nasazené záchranné vesty. Spěte v nich; mohou pro vás znamenat rozdíl mezi životem a smrtí.“

„A také,“ doplní ji vrchní sestra Paschkeová, „když skončíte v moři, nezapomeňte si zout boty. Děvčata, nebudu vám tuhle plavbu malovat narůžovo. Budou nás bombardovat, o tom není pochyb. Mrzí mě to, ale je to nevyhnutelné.“ Vrchní sestra se vztyčí do celé své výšky, narovná se v ramenou, musí být svým svěřenkám vzorem síly. „A teď se všechny odebereme do přidělených oblastí a budeme nacvičovat evakuaci. Já a sestra Drummondová si vás postupně obejdeme. Ach, a ještě jedna věc: v případě nutnosti opustit loď vydá rozkaz vrchní sestra Drummondová. Rozumíte mi všechny?“

Nesta vede svou skupinu nahoru a na levobok. Norah, John a Ena sledují, jak sestry cvičí postupy pro případ evakuace a určují, na která místa se dají upevnit provazy. Nesta vysvětluje svým sestrám, že budou muset pracovat s vyděšenými, možná zraněnými muži, ženami a dětmi. Dívky si tichými hlasy opakují slova útěchy, jimiž budou přesvědčovat neochotné pasažéry, aby skočili do moře.

„Nezapomínejte, že tu budou lidé, kteří neumějí plavat, včetně dětí, a dokonce miminek. Vysvětlete jim, že jim ve vodě vždycky někdo pomůže. Posádka shodí nafukovací čluny.“

Norah sleduje sestru Nestu Jamesovou a obdiv k mladé ženě velící skupině dalších dívek na chvíli odvede její pozornost od bezútěšného

okolí. Nesta zachytí její pohled a obdaří ji širokým úsměvem. Očividně si vzpomíná na trojici, které už jednou pomáhala. Její úsměv říká: *Nemáte se čeho bát. My se o všechno postaráme.* Norah neví jistě, jestli může být tak klidná, ale oceňuje to drobné gesto, laskavost Nestina úsměvu uprostřed válečné zóny.

Až příliš brzy si však Norah znovu uvědomí, jak hrozné nebezpečí jim hrozí. Zaboří tvář do Johnovy náruče, dusí vzlyky, které se derou na povrch, přesvědčuje se, že nesmí plakat, nesmí se chovat jako děcko, poté co viděla ty statečné sestřičky, neochvějně odhodlané zachránit každého, kdo bude jejich pomoc potřebovat.

„Myslíš na Sally, vid?“ zašeptá jí John do vlasů.

„Přežila to, Johne?“ úpí Norah. „Neublížil jí někdo? Kéž bychom tak věděli, že to dokázala a kde právě je. Řekni mi, že je v bezpečí!“

„Kdyby nebyla, věděl bych to. Cítil bych to,“ ujišťuje ji John a třesoucími se prsty zvedne její bradu ze svého ramene. „A ty taky. Cítila bys to tady,“ položí Noře dlaň na srdce. „Naše Sally je v bezpečí, miláčku, musíš tomu věřit. Nepřestávej tomu věřit a uvidíš, že budeme brzy zase s ní.“

Ena se nakloní přes Johna, aby objala svou vyděšenou sestru. „Je v bezpečí, Noro. A čeká na tebe,“ konejší ji.

„Skvělá práce, děvčata!“ prohlásí vrchní sestra Drummondová, poté co zkontrolovala Nestu a její skupinu. „Sestro Jamesová, dokončete, co právě děláte, a vezměte své dívky dolů, ať si trochu odpočinou. Bohužel jsme se dozvěděly, že na palubě je nedostatek potravin, takže jsme se sestrou Paschkeovou rozhodly, že svůj příděl přenecháme dětem. Sejdeme se dole.“

„Omlouvám se, sestro Jamesová, ale já neumím plavat,“ ozve se jedna ze sester.

„Tak to jsi v dobré společnosti – vrchní sestra Paschkeová taky ne,“ oznámí jí Nesta.

„Vážně? Víš to jistě?“ rozveselí se sestřička.

„Vím. Byly jsme spolu v malajské Malakce. Byly tam nádherné pláže, a když jsme měly volno, často jsme si chodily zaplavat. Vrchní sestru jsme nedostaly ani na mělčinu, měla z vody úplnou hrůzu.“

Jen málo spících a vyčerpaných pasažérů zaznamená, když loď vypne motory a spustí kotvu. Kapitán se rozhodl neriskovat odhalení v otevřeném průlivu Bangka. Brzy nato však změní názor.

„Tady nemůžeme zůstat,“ sdělí své posádce. „Poplujeme plnou parou k průlivu. Co nejrychleji.“

Lidi spící na palubách probudí slunce, pasažéry v podpalubí pak dusivé vedro. Sestry začnou rozdávat skrovné přídělky potravin, a když jsou hotové, vrátí se do salónu pro další rozkazy.

„Já a vrchní sestra jsme se právě vrátily od kapitána Bortona,“ oznámí vrchní sestra Drummondová shromážděné skupině. „Bohužel jsme nedopluli tak daleko, jak bychom potřebovali. Odpočíte si, dokud to jde. Vedoucí skupin, vy tu prosím zůstaňte a vy ostatní se jděte natáhnout nahoru, tam snad bude trochu chladněji.“

„Připomeňte svým sestrám, ať mají za všech okolností na rukávech pásky Červeného kříže,“ nabádá vrchní sestra Paschkeová vedoucí skupin. „Kdyby došlo k nejhoršímu, budou vidět zdálky. Nikdy nevíte, třeba pak japonští piloti loď a její pasažéry ušetří. Kapitán Borton nám řekl, že když lodní siréna začne vydávat krátké signály, znamená to, že jsme byli napadeni. V tom případě se odeberte na svá stanoviště a očekávejte další rozkazy. Když bude siréna znít nepřetržitě, znamená to opustit loď a v takovém případě všechny víte, co máte dělat. Teď si jděte promluvit se svými děvčaty; já a vrchní sestra vás brzy navštívíme na stanovištích.“

Horní paluba se záhy hemží pasažéry, kteří se snaží uniknout před horkým dusnem v podpalubí. Mnozí si našli kousek stínu a podřimují.

Většina jich neslyší blížící se letadlo. Ti, kteří ho zaznamenají, stojí jako přikovaní, upírají zraky k nebi a sledují, jak se letoun schýlí k moři a zamíří přímo k lodi.

„Kryjte se! Kryjte se!“ zahřímá hlas z amplionů. A pak nastane chaos.

Pasažéři se drápou jeden přes druhého, zatímco palubu pokropí palba z kulometu. Kulky razantně udeří a odrážejí se od kovových součástek v druhém pokusu zasáhnout svůj cíl.

„Utečte! Utečte!“ křičí John a hmatá po pažích Nory a Eny. Nakonec však vlečou pryč ony jeho.

Sestry spěchají na určená stanoviště a jsou připravené na vše, co jim další chvíle přinesou. Tím však útok skončil a nebe zůstane opět prázdné. Osazenstvo lodi si kolektivně oddychne úlevou. Zraněno je jen několik málo cestujících, ale nálet těžce odnesly záchranné čluny; mnoho z nich zůstalo nepoužitelných.

„Jsme tu jako kachny na střelnici. Každou chvíli na nás pošlou bombardéry. Jestli máme mít nějakou šanci jim utéct, musíme se co nejrychleji dostat do průlivu,“ oznámí posádce kapitán Borton.

Loď se dá do pohybu, kapitán se rozhlíží po obzoru a spatří před sebou zemi. Teď jde jen o to, jestli se k ní dokážou dostat včas.

„Vyhlaste konec poplachu. Prozatím,“ nařídí důstojníkovi.

„Zůstaňme tady dole,“ navrhne John. Vypadá vyčerpaně, a když mu Nora sáhne na čelo, zjistí, že se mu vrátila horečka. Nebude moct po těch schodech běhat donekonečna.

Jakmile sestry zaznamenaly konec poplachu, zamířily hned ze všech stran zpátky do salónu pro další instrukce. Naštěstí mohly všechny nahlásit jen lehčí zranění mezi pasažéry, převážně od odletujících třísek dřeva rozdrčeného kulkami. Nyní se lodní motory rozeřvaly a loď míří přímo k průlivu Bangka. Už nemusí dál kličkovat mezi minami.

Netrvá dlouho, než sirény začnou ječet znovu a k lidem v podpalubí se donese křik: „Další letadlo!“

Tito pasažéři blížící se letouny nevidí, ale účinky první bomby explodující ve vodě pocítí zcela zřetelně. Zvednou se vlny a loď se divoce rozhoupá.

„Jedna!“ vykřikne někdo.

Kapitán Borton zahájí úhybné manévry ve snaze vyhnout se bombám, které se teď na loď snášejí. Mezi lidmi se rozkřiklo, že země už je na obzoru; nastal čas modlit se za zázrak.

„Dvě, tři... čtrnáct, patnáct... dvacet šest, dvacet sedm.“ Norah, John a Ena poslouchají, jak někdo z cestujících počítá, kolik bomb už kolem nich spadlo. Loď zatím jako zázrakem žádná nezasáhla.

„Dvacet osm, dvacet devět...“

Teprve teď lodí otřese exploze a vymrští lidi do vzduchu, proti stěnám, proti sobě navzájem. Propukne panika a všichni v podpalubí se horečně hrnou na chodby a míří nahoru.

„Jste celí? Nejste zranění?“ volá John na Noru a Enu.

„Nic nám není, ale potřebujeme se dostat na palubu, tady dole není bezpečno,“ křičí na něj Norah.

„Ano! Vy dvě jděte napřed, já vás doženu.“

„Pomoz mi, Eno. John půjde tam, kam půjdeme my,“ pronese pevně Norah a vážně se na Johna podívá. „Tak jsme se dohodli.“

Ženy pomohou Johnovi na nohy a vezmou ho mezi sebe.

Norah jde jako první, prodírá se davem a sama je davem postrkována, všichni se teď zoufale snaží opustit potápějící se loď.

„Tak honem, honem, děvčata, uvidíme se nahoře,“ pobízí vrchní sestra ženy, které jsou ještě v salónu.

Nesta a její skupina zamíří k nejbližšímu schodišti, k dennímu světlu. Jsou více než připravené vykonat práci, na niž jsou vycvičené. Sotva se vynoří na palubě, přiblíží se k lodi další letadlo, spustí zběsilou palbu

z kanónů, zasahuje už zraněné pasažéry a ničí další záchranné čluny. Nesta nařídí svým sestřám, aby zůstaly na místě, dokud letadlo nezmizí.

„Hleďte zraněné, všechny, kterým ještě můžeme pomoci. Do práce!“ zavelí.

Také Norah míří nahoru k palubě, stále zavěšená do Johna. Je to zdlouhavá cesta a ještě ji prodlužuje dívka před nimi, která má očividně potíže klást jednu nohu před druhou. Norah ji jemně uchopí za rameno.

„Jste zraněná,“ osloví ji. „Ošklivě zraněná. Vaše záda...“

„Opravdu?“ diví se dívka. Neuvědomuje si své rány ani šaty nasáklé krví.

Potom zraněná dívka konečně doklopýtá na palubu a tam se zhroutí.

„Sestro! Potřebuju tady sestru!“ vykřikne Norah. Posadí se vedle dívky a opatrně si položí její hlavu do klína.

Nesta je u ní jako první. Položí dívce prsty na krk, hledá pulz, zkontroluje jí oči. „Je mi líto, ale té už nepomůžeme,“ oznámí Noře.

„Musíme ji tu nechat, Noro. Mrzí mě to, miláčku, ale potřebujeme opustit loď,“ naléhá šeptem John. „Musíme doplavat na břeh.“

Obě ženy Johna znovu podepřou a nechají se vtáhnout do zoufalého davu, jenž pospíchá k záchranným člunům.

Vrchní sestry Paschkeová a Drummondová jsou stále v podpalubí; než odejdou, dohlédnou, aby byli všichni ostatní na cestě nahoru. Prostorem se šíří atmosféra strašidelného ticha a klidu, jak se všichni šourají ven, ale potom se ozve ženský křik.

„Stát! Nikdo ani hnout!“

Svět zachvátil chaos, loď se potápí, zranění umírají, ale na ten pronikavý výkřik všichni znehybní.

„Manželovi upadly brýle,“ oznámí žena do ticha.

Ta situace je tak absurdní, že obě vrchní sestry i mnoho cestujících vyprsknou smíchy, než pokračují v cestě ke schodům.

Nyní se zúročí všechna úmorná cvičení, kterým se sestry pilně věnovaly. Nestina skupina, chudší o dvě sestry, které už se na palubu nedostaly, začíná pomáhat ženám a dětem do záchranných člunů. Přes všechny hluk a chaos, křik „pomozte mi“ z úst zraněných a vyděšených lidí, vydává vrchní sestra Paschkeová jasným a trpělivým hlasem instrukce. Když jsou záchranné čluny plné, děti začnou slézat po provazových žebřících do moře a jejich rodiče je následují.

„Půjdu první,“ oznámí Ena Noře. „Ty pomoz Johnovi a přijď za námi.“

Ena se chytí provazu spuštěného přes bok lodi. Ruce jí po něm sklouznou a ona sjede dolů do vody. John vzápětí přistane po jejím boku, zvolil si rychlejší způsob a skočil. Záchranná vesta ho vynese na hladinu a Ena se ho chce chytit. Jakmile sevře v dlani jeho paži, vykřikne bolestí. Spálila si o provaz dlaně do krve. Zběsile mává na Noru a křičí: „Skoč! Noro, skoč! Nelez po provaze.“

Když Norah vidí, jak na ni Ena mává, chytí se provazu, přehoupne se přes zábradlí a sklouzne do vody za sestrou.

John vidí, jak dopadly Eniny ruce, a sotva Norah šplouchne do vody, snaží se doplatvat k ní, ví, že i ona bude křičet bolestí ze spáleného a sedřeného masa.

Nemají ale čas zabývat se svými ranami, protože se musejí dostat co nejdál od potápějící se lodi. John odmítne pomoc žen; ví, že teď se musí snažit sám, že v sobě musí najít poslední zbytek síly, aby pomohl on jim.

Zatímco neutuchající proud mužů, žen a dětí nastupuje po obou stranách lodi do člunů nebo skáče do vody, Nesta dohlíží na řidnoucí skupiny lidí, které ještě zůstávají na palubě. Nedaleko jeden z pasažérů předává malého chlapce do náruče muže z posádky.

„Vrchní sestry, tady, máme pro vás místo ve člunu.“

Nesta se dívá, jak vrchním sestrám Paschkeové a Drummondové pomáhají do posledního záchranného člunu. Loď se zakymácí, obě ženy

upadnou, hned se začnou smát poněkud nedůstojným polohám, v nichž se ocitly, a pomáhají jedna druhé na nohy. Když spouštějí člun přes bok do vody, vrchní sestra Drummondová zavelí:

„Čas jít, děvčata! Opusťte loď!“

„Sejdeme se na břehu,“ dodá sestra Paschkeová.

Jakmile záchranný člun zmizí pod zábradlím, Nesta se obrátí ke zbývajícím sestřím.

„Slyšely jste, teď jsme na řadě my. Všechny jste odvedly kus skvělé práce, děkuji vám. Teď si zujte boty, podržte si vestu pod bradou a skočte.“

„K čemu je mi, že si zuju boty, když neumím plavat? Aspoň se neutopím bosá,“ poznamená jedna z dívek.

Nesta se rozhlédne a uvidí opodál na palubě ležet část vylomených dveří.

„Nikdo se topit nebude,“ odpoví sestře. „Pomoz mi s těmi dveřmi. Hodíme je do vody, a až vyplaveš, můžeš se jich chytit.“

Podaří se jim hodit rozbité dveře přes palubu. Pak Nesta sleduje, jak dívka skočí do vody, vynoří se, pracně se dohrabe ke dveřím, chytí se jich a začne kopat nohama, aby se dostala od lodi.

Nesta se naposledy rozhlédne, vytáhne si šaty k pasu, svlékne punčochy a zahodí je i s botami. Pak přeleze zábradlí a skočí do vody.

Všude kolem se ozývá volání o pomoc a lidé hledají své nejbližší. Jejich křik se mísí se skřípěním a praskáním potápějící se HMS *Vyner Brooke*.

Norah, Ena a John se ohlédnou a v hrůze pozorují, jak se loď převrací na bok. Zád se vyhoupne z vody, hrdě vystaví mohutný lodní šroub a vzápětí tiše, téměř ladně zmizí v hlubinách.

„A je to,“ zašeptá John.

„Ale ne! Tamhle,“ zvolá náhle Ena.

I jiní lidé ve vodě si všimli dalšího japonského letadla, které míří přímo k trosečníkům. Okolní vodu začnou čerit dopadající kulky; některé

z nich naleznou cíl. Až příliš mnoho těch, kdo přežili velký skok do neznáma, se teď houpá ve vlnách bez života. Pro ně boj skončil.

„Mami! Mami, kde jsi?“

Ena a Norah si ve stejnou chvíli všimnou dívenky, sotva tak staré, aby chodila do školy, která právě zmizela pod hladinou. Nechají Johna na místě, zapomenou na bolest v poraněných dlaních a plavou na místo žalostného nářku. Voda vyplivne dívenku zpátky na hladinu, Ena natáhne paži, dívku zachytí a přivine si ji k sobě.

„Mám tě. Už tě mám. Budeš v pořádku,“ mumlá konejšivě.

„Drž ji, Eno. Vrátíme se k Johnovi,“ volá na sestru Norah.

„Kde je moje maminka? Nemůžu ji najít,“ pláče dívenka, nadechuje se vody a zase ji vykašlává.

„Najdeme ji, slibuju,“ chlácholí ji Ena. „Teď se mě jen klidně drž a budeme pěkně plavat. Jak se jmenuješ?“

„June. Jsem June. Maminka je Dorothy. Je mi pět.“

„Moc mě těší, June. Já jsem Ena a tohle je moje starší sestra Norah. Postaráme se o tebe, dokud nenajdeme tvou maminku.“

Ena chytí June kolem pasu a pomalu se vrací k Johnovi, který jim plave naproti. Proud táhne všechny pryč od potopené lodi, ale ne dost rychle; některé zachvátí skvrny nafty stoupající z poškozených lodních nádrží.

„Aby toho nebylo málo,“ rozčiluje se John, zatímco se snaží otřít si mazlavou hmotu z tváří. Bez čisté vody je jeho snaha marná. „Musíme se zkusit dostat k ostrovu.“

„Mně se zdá, že se od něj spíš vzdalujeme,“ poznamená Norah.

„To ten proud, potáhne nás zpátky do průlivu. Trochu si odpočínáme, ať nabere sílu. Pak musíme plavat, co to půjde.“

Skupinka i s malou dívkou se chvíli klidně pohupuje ve vlnách a nechává proud, ať je odnese, kam se mu zachce, ačkoli potřebují právě na opačnou stranu.

Nesta dopadne do vody a zahučí hluboko pod hladinu. Pustí záchrannou vestu a usilovně plave k hladině. Jakmile ji prorazí, zalapá po vzduchu a okamžitě se srazí s plovoucím tělem. Instinkt jí velí zkontrolovat známky života, ale rychle si uvědomí, že tenhle ubohý muž už nemá naději.

Uslyší volání o pomoc a vydá se pomáhat potřebným. Spatří hlouček sester shromážděných okolo jakéhosi prkna, ale ty na ni hned křičí, že jsou v pořádku. Nesta kopne do vody a zamíří k vzdalujícímu se záchrannému člunu. Vlna ji na chvíli vynese do výšky a ona pozná vrchní sestru Drummondovou a Paschkeovou spolu s několika dalšími, některé jsou zraněné. Jedné z jejích kolegyň visí na krku dvě malé děti. Boků člunu se přidržuje zástup dalších zoufalých mužů a žen. Nestě se uleví: její přítelkyně Olive Paschkeová je v bezpečí a vrchní sestra Drummondová také. Všechny dělají to, k čemu byly vycvičeny: starají se o ty nejzranitelnější.

Plave k ní Betty Jeffreyová. „Nesto! Nesto, jsi v pořádku?“ volá.

„Betty, ano, nic mi není. A ty?“

„V pořádku. Snažím se najít ostatní, myslím, že některé to nezvládlý,“ odpoví Betty a zlomí se jí hlas.

„Jsme tady! Tady!“

Obě ženy se rozhlédnou a spatří skupinku několika dalších sester šlapajících vodu. Beze slova se vydají k nim.

„Jste všechny v pořádku, je někdo zraněn?“ zjišťuje hned Nesta.

Odpoví jí sborové „ne“. Nesta ale vidí, že sestře Jean Ashtonové teče z hlavy krev.

„Jean, máš ránu na hlavě. Máš nějaké další zranění, které nevidím?“ zeptá se mladé sestry.

Jean vrtí hlavou a i všechny ostatní trvají na tom, že jim nic není, až na pár modřin a odřenin, které už začala hojit mořská voda.

„Co teď máme dělat?“ zeptá se Nesty jedna z dívek. Uznávají její vedoucí postavení, i když se houpají v moři jako trosečnice.

Sestry se shluknou do těsného kroužku a uspořádají improvizovanou poradou. Probírají všechny možnosti, jak pomoci zraněným a nejvíce zranitelným. „Pomáhejte, kde to půjde, ale naší prioritou je dostat se do bezpečí,“ rozhodne Nesta.

„Doplaveme na břeh a tam se uvidí. Viděl někdo vrchní sestry?“

„Ano, jsou obě v jednom člunu s několika dalšími sestrami a civilisty,“ informuje skupinu Betty.

„Taky jsem je zahlédla. Myslím, že mě neviděly, a pak mě odnesl proud,“ dodá Nesta.

„Vrchní sestra Paschkeová vypadala obzvláště spokojeně,“ poznamená Betty. „Vidět ji tak blízko u vody, aniž by panikařila, je neobvyklé. Nesto, pamatuješ, jak si v Malakce nechtěla namočit ani kotníky?“

„Vzpomínám si, jak jsme si z ní utahovaly. Teď už budeme do smrti poslouchat, jak se s ní potopila loď a ona přežila na otevřeném oceánu.“

„Neměly bychom se rozdělit a hledat ostatní?“ navrhuje Betty.

„Ano. Zkuste si cestou najít nějaké prkno a chytit se ho. Sejdeme se na břehu,“ zavolá Nesta a nechá proud, aby ji odnesl pryč.

„Někteří už jsou na břehu. Když to mohli dokázat oni, dokážeme to taky,“ volá na ostatní Norah.

Spolu s Enou, Johnem a June se připojí k několika dalším přeživším, kteří se pokoušejí plavat k ostrovu. Spatří ho pokaždé, když je vlna vynesena do výšky, a vždy když se snesou zpátky do propadliště klidného oceánu, zase jim zmizí. Díkybohu je voda teplá, myslí si Norah při pohledu na svého manžela. Podchlazení je to poslední, co by ještě potřeboval.

Silný spodní proud maří jejich snahy. Celé hodiny je stahuje zpátky k průlivu Bangka. June vyčerpáním nebo šokem usne. Ena ji tiskne k sobě a při šlapání vody si drží její drobnou hlavičku na rameni. Slunce se k tomu strašnému dni pomalu otáčí zády a ve vodě je čím dál hůř vidět. Skupinka sleduje ohně hořící na břehu, k němuž se pokouší dostat.

Velký kus dřeva ani jeden z nich nespátří, dokud je nemine. Někdo se vydá za ním, chytí ho a vleče zpátky, aby se ho ostatní mohli chytit. Vyčerpání začíná být nesnesitelné. Norah a Ena si navzájem pomohou vylézt nahoru. Když je obklopí úplná tma, schoulí se do jednoho klubka. Většina lidí na improvizovaném prámu upadne do hlubokého spánku.

„Waltzing Matilda, waltzing Matilda

You'll come a-waltzing Matilda with me

And he sang as he stowed that jumbuck in his tucker bag

You'll come a-waltzing Matilda with me...“

Když padne noc, Nesta je sama, ale uvědomí si, že zpěv jí přináší útěchu. Prkno, kterého se chytla už před několika hodinami, se stalo jejím dočasným útočištěm. Už nemá sílu pádlovat ke břehu, a tak se rozhodne vylézt si nahoru a nechat se unášet proudem.

Leží na zádech, hledí na hvězdy nad hlavou, na stejné hvězdy, k nimž teď možná vzhlíží její rodina a přátelé v Austrálii. Vzpomíná na nekonečnou oblohu ve svém rodném městě na victorijském venkově, kterou se kochala po většinu života, a představuje si, že na hvězdy hledí i její otec a matka. V duchu jim posílá zprávu.

Přežiju a vrátím se k vám, jakmile to půjde. Vím, že jste nikdy nechtěli, abych odešla do války. Přidělala jsem vám starosti a za to se vám omlouvám. Slibuji, že až se vrátím domů, už nikdy vás neopustím.

Vzpomíná také na doktora Ricka, s nímž se seznámila, když spolu sloužili v Britském Malajsku. Pečovali tam tehdy o spojenecké vojáky a věřili, že je uvidí vyprovázet japonské útočníky. Vzpomíná, jak s Rickem poprvé mluvila, jak s ním mluvila naposled, a v duchu se ptá, jestli se mu podařilo z Malajska bezpečně dostat a kde může být právě teď...

Souhlasila, že vezme za Betty noční směnu, aby si kamarádka mohla vyrazit na schůzku. Blíží se půlnoc a Nesta prochází oddělení a ujišťuje se, že

všichni muži spí a mají pohodlí. Pak se vrátí ke stolu, aby vše řádně zapsala, a tam se k ní přidá lékař na noční službě.

„Je všechno v pořádku, sestro Jamesová?“ zeptá se.

„Spí jako miminka. Myslím, že zítra je můžeme všechny propustit,“ odpoví mu Nesta potichu, aby spící vojáky neprobudila.

„Jakpak to víte? Chcete mě tu snad vystřídat, sestro?“

Nesta si uvědomí, co právě řekla. Zahanbeně vstane, se svými sto padesáti centimetry vypadá vedle mnohem vyššího doktora jako trpaslík.

„Omlouvám se, to bylo nevhodné. Doplním do všech složek zápisu pro ranní směnu,“ vykoktá.

„To nic, jsem si jistý, že máte pravdu. Zvláště když slyším to chrápání. Vsadím se, že doktor Raymond vám dá za pravdu. A posaďte se, nemusíte stát v pozoru.“

„Děkuji, doktore Bayley,“ zamumlá Nesta a sedne si.

„Jsem Richard, ale přátelé mi říkají Rick. Nikdy jsem žádnou Nestu nepotkal, smím se zeptat, jak jste k tomu jménu přišla?“

Nesta se zasměje. „Je velšské. Narodila jsem se ve Walesu. Rodiče se přestěhovali do Austrálie, když jsem byla malá.“

„Á, tím se to vysvětluje. Z Walesu pochází dost neobvyklých jmen, nemyslíte?“

„Ano, Velšané se rádi odlišují. Nikdo z Walesu nechce být považován za Angličana.“

Rick se posadí na hranu stolu, odsune složky, rozhlédne se po oddělení a podívá se zpátky na ni.

„Nebylo by ode mne nezdvořilé zeptat se vás, co jste dělala předtím, než jste vstoupila do armády a dostala se až sem?“

„Stručně řečeno, do Austrálie jsem přišla z Walesu v osmi letech. Usadili jsme se v Sheppartonu.“

„To je na severu Victorie, že?“

„Ano, zemědělská oblast, většinou jsou tam sady.“

„Pokračujte.“

„Odkakživa jsem chtěla být zdravotní sestra. Vyučila jsem se v Královské melbournské nemocnici.“

„Tam jste byla, než jste přišla sem?“

Nesta se znovu zasměje. „Ne, zdaleka ne – byla jsem v Jižní Africe.“

„Počkejte, vážně? To bych si rád vyslechl. Vydržte minutku, dojdu si pro židli. Mimochodem, máte moc krásný smích, už několik týdnů ho rád poslouchám. Myslím, že neznám nikoho, kdo by se smál tak často jako vy.“

Rick si ke stolu donese židli, předkloní se a pozorně naslouchá.

„Jak říkám, byla jsem v Jižní Africe.“

„Proč?“

„Necháte mě to doříct, nebo ne?“ opáčí Nesta s uličnickým úsměvem.

„Promiňte, promiňte. Pokračujte, prosím.“

„Nechápejte mě špatně, práce v nemocnici mě bavila, ale chtěla jsem dokázat víc, chtěla jsem pacienty uzdravovat, ne o ně jen pečovat.“

„Takže jste se chtěla stát lékařkou.“

„Tak necháte mě mluvit?“

„Pardon.“

„Pak jsem uviděla v novinách nenápadný inzerát, který zval sestry k práci ve zlatých a diamantových dolech v Jižní Africe. Neměla jsem tušení, co to obnáší, ale v té době jsem chtěla víc, prožít trochu dobrodružství. A tak jsem se přihlásila, oni mě přijali a já odjela. Pracovala jsem v dole v johannesburské oblasti.“

„Bylo to zlé?“

„Někdy ano. Zranění po nehodách, sesuvech půdy, závalech a výprascích. Ošetřovala jsem zranění, jaká jsem ještě nikdy neviděla, a ne vždycky byl na místě lékař.“

„Takže jste dělala, co se dalo, a musela rozhodovat sama, řekněme i o tom, kdy koho propustíte domů.“

Nesta se znovu zasměje. „Něco takového, ano. Strávila jsem tam dva roky a pak jednoho dne, byla to neděle, jsme –“

„My? Kdo byli ti další?“

„Sestry z Anglie a Skotska a taky několik místních, které neměly takové vzdělání jako my. Zrovna jsme seděly v odpočívárně a popíjely kávu, když jedna z anglických dívek přinesla noviny a pověděla nám, že Anglie i Austrálie jsou ve válce. Musíte pochopit, že jsme měly jen minimum informací z vnějšího světa, většina z nás je ani nevyhledávala, chtěly jsme jen dělat svou práci, pomáhat tak, jak je v našich silách. Okamžitě jsem věděla, že se musím vrátit domů, že teď je mým úkolem pomáhat svým krajanům. Trvalo to pár měsíců, ale nakonec jsem se dostala do Sydney a vstoupila do armády. A jsem tady. Jsme tady.“

„Jste dobrodružná povaha, sestro Nesto Jamesová.“

„Díky, že jste se zeptal a že jste mě vyslechl, doktore. Můj příběh nezná nikdo jiný než vrchní sestra.“

„To je škoda. Jsem si jist, že vaše kolegyně by si ho moc rády poslechly. Teď už vás nebudu zdržovat. Kdybyste mě potřebovala, víte, kde jsem.“

„Dobrou noc, doktore.“

„Rick, přátelé mi říkají Ricku...“

Dřímající Nesta nezaznamenaná pláž, dokud její provizorní plavidlo nepřistane na mělčině. Nemá ponětí, jak dlouho byla ve vodě, ale musí být hluboká noc; měsíc není vidět a jediné světlo přichází od hvězd. Nesta má hroznou žízeň. S námahou se posadí a za úzkou pláží spatří jen černotu džungle. Skulí se z prkna, doplází se na souš a zhroutí se do písku. Pak zahlédne světlo a rozezná v něm maják, jehož otáčející se paprsek září daleko do moře.

Nesta roztřeseně uvede svůj metr padesát do vzpřímené polohy a vykročí směrem ke stavbě. Nalezne dveře a zaklepe na ně.

Pomalou se s vrznutím pootevrou a z mezery na ni mžourají dva místní Malajci.

„Prosím, pustíte mě dál?“ požádá je.

Jejich zmatené výrazy jí prozradí, že jí nerozumějí. Lehce proto zatláčí do dveří a oni ustoupí. Nesta se rozhlédne po malé místnosti. Je

tu postel, stůl a dvě židle, lavice obložená základním kuchyňským vybavením.

„Mluvíte anglicky?“ zeptá se.

„Trochu,“ odpoví jeden z mužů.

„Bydlíte tu?“

Muži si vymění pohled a pár malajských slov.

„Bydlel tu Holanďan, už tu není.“

„Voda? Dáte mi trochu vody, prosím?“

Než muži stihnou zareagovat, dveře se rozletí a dovnitř se vřítí dva japonští vojáci. Malajci sebou trhnou. Japonci, překvapení, že vidí Nestu, zvednou pušky a namíří jí bajonety na břicho. Nesta se nepohne.

Jeden z vojáků skloní zbraň, pomalu Nestu obchází a prohlíží si ji od hlavy až k patě. Nesta zastrčí pravou ruku do kapsy uniformy a cítí, že peníze, sto liber, jsou pořád na svém místě, mokré, ale neporušené. Voják si jejího pohybu všimne a vytrhne jí ruku z kapsy. Otočí Nestu čelem ke zdi, oba muži poodejdou, něco si říkají a zdá se, že se pošklebují. Nesta je nevidí odejít, ale pak ji jeden z Malajců otočí zpátky.

„Šli. Ty jdi taky,“ řekne.

„Vodu, prosím.“

„Ty jdi, jdi teď.“

Muži jí dají trochu vody. Lačně ji zhltná a hned nato ji vyprovodí ze dveří.

Nesta opustí maják a pomalu odchází pryč. Dojde na místo, kde pláž přechází v džungli, a sedne si k velikému stromu. Tam, schovaná ve tmě, čeká, až vyjde slunce a ukáže jí nový den.

„Ta nafta se snad nikdy nesmyje,“ stěžuje si Norah, zatímco si neúnavně drhne kůži.

Norah, Ena, John a June se pod vycházejícím sluncem spolu s ostatními trosečníky snaží nalézt pohodlnější polohu. Chladný ranní vzduch brzy